

prima instanță: C. Vîrlan
(Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău)
instanța de apel: M. Ciugureanu, B. Bîrcă, E. Clim
(Curtea de Apel Chișinău)
instanța de recurs: Iu. Sîrcu, Iu. Oprea, Iu. Bejenaru

dosarul nr. 2rh-212/17

Î N C H E I E R E

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de către administratorul Societății cu răspundere limitată „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cosnicean Maria, Șarov Tatiana și Mustafin Oleg împotriva Societății Comerciale „Rostral” Societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea restanței la salariu, penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015, prin care recursul declarat de către Societatea comercială „Rostral” societate cu răspundere limitată a fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă:

La data de 22 iulie 2011, Cosnicean Maria, Șarov Tatiana și Mustafin Oleg au depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Rostral” SRL cu privire la încasarea restanței la salariu, a penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, au activat în cadrul SC „Rostral” SRL, care inițial achita regulat salariul, însă, începînd cu luna mai 2009 a sistat achitarea salariilor, astfel formînd restanțe la salariu.

Solicită reclamanții încasarea restanței la salariu și a penalității de întârziere, care la momentul depunerii cererii au constituit: pentru reclamanta Cosnicean Maria restanța la salariu în mărime de 32 606,66 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 19 359,53 lei, pentru Șarov Tatiana restanța la salariu în mărime de 101 248 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 48 876,42 lei, iar pentru Mustafin Oleg restanța la salariu în mărime de 34 650 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 24 448 lei.

Totodată, reclamanții au solicitat și repararea prejudiciului moral în mărime de cîte 20 000 lei pentru fiecare reclamant, precum și cheltuielile de asistență juridică.

Litigiul în cauză a fost obiect de examinare în mai multe instanțe judecătorești.

La 14 iulie 2014, în cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul Petru Coșleț în interesele reclamantilor a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea în beneficiul reclamantei Cosnicean Maria a salariului restant în mărime de 31 324,53 lei și a compensației în sumă de 55 238,18 lei, pentru reținerea plății salariului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 lei; în beneficiul reclamantei Șarov Tatiana încasarea salariului restant în mărime de 72 914,93 lei și a compensației în sumă de 121 135,19 lei, pentru reținerea plății salariului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 lei; iar în beneficiul reclamantului Mustafin Oleg încasarea salariului restant în mărime de 29 224,73 lei și a compensației în sumă de 53 118,46 lei, pentru reținerea plății salariului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 decembrie 2014 a fost admisă integral acțiunea depusă de Cosnicean Maria, Șarov Tatiana și Mustafin Oleg.

A fost încasat de la SC „Rostral” SRL în beneficiul Mariei Cosnicean restanța la salariu în sumă de 31 324,53 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 55 233,18 lei și cheltuielile de asistență juridică 2 500 lei, iar în total 89 057,71 lei.

A fost încasat de la SC „Rostral” SRL în beneficiul Tatianeii Șarov restanța la salariu în sumă de 72 914,93 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 121 135,19 lei și cheltuielile de asistență juridică 2 500 lei, iar în total 196 550,12 lei.

A fost încasat de la SC „Rostral” SRL în beneficiul lui Mustafin Oleg restanța la salariu în sumă de 29 224,73 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 53 118,46 lei și cheltuielile de asistență juridică 2 500 lei, iar în total 84 843,19 lei.

A fost încasat de la SC „Rostral” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 11 113,53 lei.

La data de 12 ianuarie 2015 SC „Rostral” SRL a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 decembrie 2014, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie respinse pretențiile Mariei Cosnicean ca nefondate, iar pretențiile Tatianeii Șarov și Mustafin Oleg să fie admise parțial cu încasarea în beneficiul Tatianeii Șarov a sumei de 5 508,71 lei și în beneficiul lui Mustafin Oleg suma de 4 859,69 lei, în rest pretențiile să fie respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015 a fost respins apelul declarat de SC „Rostral” SRL și a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 decembrie 2014.

La data de 09 septembrie 2015 SC „Rostral” SRL, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii Mariei Cosnicean ca nefondata, iar acțiunea Tatianeii Șarov și a lui Mustafin Oleg să fie admisă parțial cu încasarea în beneficiul Tatianeii Șarov a sumei de 5 508,51 lei și în beneficiul lui Mustafin Oleg suma de 4 859,69 lei, în rest acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015 recursul declarat de către SC „Rostral” SRL a fost considerat inadmisibil.

La data de 30 august 2017, administratorul SRL „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, cerând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de recurs cu dispunerea rejudecării recursului.

Revizuietul, administratorul SRL „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea în motivarea cererii de revizuire a indicat că, legalitatea și temeinicia actelor normative interne a SRL „Rostral” care reglementau raporturile de muncă a salariaților SRL „Rostral” a fost contestată de Șarov Tatiana și Mustafin Oleg în cadrul unui alt proces civil, distinct de cel în care au fost emise hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11.12.2014, decizia Curții de Apel Chișinău din 01.07.2015, încheierea Curții Supreme de Justiție din 18.11.2015.

Astfel, prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iunie 2015, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Coșleț Petru în interesele Tatiane Șarov și a lui Oleg Mustafin către SRL „Rostral” cu privire la repunerea în termen, declararea nulității procesului-verbal fără număr din 01 iulie 2009; ordinului nr. 21-A din 20 august 2009 „Cu privire la reducerea temporară a timpului de muncă în societate: procesului-verbal nr. 36-A din 20 august 2009; ordinului nr. 27-A din 2 august 2009 „Cu privire la reducerea temporară a timpului de muncă în societate; și punctele 2.10. 2.13 și 3 a procesului-verbal nr. 2 de la volanta de lucru a lucrătorilor societății din 14 ianuarie 2010 emise de SRL „Rostral” și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016 a fost admisă cererea de recurs depusă de avocatul Coșleț Petru în interesele Tatiane Șarov și a lui Oleg Mustafin, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016 cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de către avocatul Coșleț Petru în interesele Tatiane Șarov și a lui Oleg Mustafin, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Tatiana Șarov și Oleg Mustafin împotriva SRL „Rostral” cu privire la nulitatea actelor juridice.

SRL „Rostral” pretinde că în rezultatul emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, în pricina civilă la cererea depusă de Cosnicean Maria, Șarov Tatiana și Mustafin Oleg cu privire la încasarea restanței la salariul, a penalităților și a cheltuielilor de judecată, au intervenit un șir de circumstanțe importante. Și anume, în rezultatul emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017 s-au stabilit un șir de fapte importante, care vin în contradicție cu concluziile și constatările instanțelor făcute în pricina civilă la cererea depusă de Cosnicean Maria, Șarov Tatiana și Mustafin Oleg cu privire la încasarea restanței la salariu.

În mod special, SRL „Rostral” invocă constatările stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017 cu privire la temeinicia și legalitatea procesului-verbal fără număr ordinului nr. 21-A din 20 august 2009 „Cu privire la reducerea temporară a timpului de muncă în societate; procesului-verbal nr. 36-A din 20 august 2009; ordinului nr. 27-A din 21 august 2009 „Cu privire la reducerea temporară a timpului de muncă în societate; și punctele 2.10, 2.13 și 3 al procesului-verbal nr. 2

de la volanta de lucru a lucrătorilor societății din 14 ianuarie 2010 emise de SRL „Rostral”

Aceleași acte juridice, au fost criticate sub aspectul legalității și temeiniciei de instanțele care au examinat pricina civilă la cererea depusă de Cosnicean Maria, Șarov Tatiana și Mustafin Oleg cu privire la încasarea restanței la salariul.

Avînd în vedere stabilirea certă a temeiniciei și legalității procesului-verbal fără număr din 01 iulie 2009; ordinului nr. 21-A din 20 august 2009 „Cu privire la reducerea temporară a muncă în societate; procesului-verbal nr. 36-A din 20 august 2009; ordinului nr. 27-A din 20 august 2009 „Cu privire la reducerea temporară a timpului de muncă în societate; și punctele 2.10, 2.13 și 3 a procesului-verbal nr. 2 de la volanta de lucru a lucrătorilor societății din 14 ianuarie 2010 emise de SRL „Rostral” prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, acte care au fost cercetate și în cauza dată, consideră revizuentul SRL „Rostral” că există temeiuri de revizuire a încheierii instanței de recurs în temeiul art. 449 lit. b) CPC.

La data de 07 noiembrie 2017, avocatul Petru Coșleț în interesele Mariei Cosnicean, Tatiane Șarov și Oleg Mustafin a depus referință prin care a solicitat respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire depusă de administratorul SRL „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea.

La data de 21 noiembrie 2017, administratorul Societății cu răspundere limitată „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea a depus cerere de revizuire suplimentară prin care a invocat dezacordul cu legalitatea hotărîrilor judecătorești emise în cauza dată.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) CPC, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.453 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art.451 alin.(1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexîndu-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să fi existat obiectiv până la pronunțarea hotărîrii, iar revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte

și că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, precum și că circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Având ca temei prevederile art. 449 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de administratorul SRL „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea este inadmisibilă având în vedere că argumentul invocat în cererea de revizuire precum că actele juridice criticate în prezenta cauză au servit obiect de studii și cercetare în alt litigiu care prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017 a fost admis apelul, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depusă de Tatiana Șarov și Oleg Mustafin împotriva SRL „Rostral” cu privire la nulitatea actelor juridice și nu cade sub incidența art. 449 lit. b) CPC.

Mai mult, Colegiul ține se menționeze că din conținutul cererii de revizuire rezultă că actele la care face referire revizuentul, îi erau cunoscute anterior litigiului derulat între intimați și revizuent, adică din 2009, iar acestor acte li s-a dat apreciere de către instanțe în cadrul examinării pricinii respective. Din aceasta rezultă, că aceste acte juridice la care a făcut referire revizuentul, nu servesc temei de retractare a hotărârii judecătorești irevocabile din 18 noiembrie 2015.

În contextul celor expuse, Colegiul nu este în prezența vreunui temei pentru admiterea cererii de revizuire.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință Brumărescu contra României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999). Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că în speță sunt aplicabile și prevederile art. 450 lit. b) CPC, care stipulează expres faptul că cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

La cazul prezentei cereri de revizuire depusă de către administratorul SRL „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea invocă drept temei de revizuire decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017 prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Șarov Tatiana și Mustafin Oleg cu privire la nulitatea actelor juridice invocate în cererea de revizuire,

Reieșind din conținutul cererii de revizuire, este cert faptul că despre existența actelor juridice la care a făcut referire revizuentul au trecut 8 ani de zile, iar de la data emiterii deciziei de către Curtea de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, a trecut mai mult de 4 luni de zile.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă la fel prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Iar după caz, să înainteze cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. b) CPC cu respectarea termenului consacrat de art. 450 lit. b) CPC (3 luni de zile), pe când prezenta cerere de revizuire a fost depusă doar la 30 august 2017, cu omiterea termenului legal în acest sens.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către administratorul Societății cu răspundere limitată „Rostral” în proces de faliment, Victor Lupea, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cosnicean Maria, Șarov Tatiana și Mustafin Oleg împotriva Societății Comerciale „Rostral” Societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea restanței la salariu, penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru